

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В МІЖНАРОДНІЙ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ

ст. викладач **Жукова Т.А.**
студентка гр. Ф-11 **Красуля А.В.**
Сумський державний університет (Україна)

Якщо зануритися в початок існування податкової системи, то її коріння йде в глибоку давнину. Податок - це фіксований, обов'язковий, безплатний внесок юридичних та фізичних осіб до бюджету держави на основі діючого законодавства. У різних країнах світу податкові системи відрізняються між собою за кількістю податків, ставками податкових платежів, типом побудови, методикою їх розрахунку, видом стягнення тощо [1].

Глобалізація світогосподарських зв'язків об'єктивно породжує необхідність гармонізації національних податкових систем. Україна нині перебуває саме на етапі переосмислення досягнутих результатів і вибору наступних напрямів соціально-економічного розвитку, що потребує відповідного наукового обґрунтування нових ініціатив.

Отже, надалі ми розглянули такий вид оподаткування як непрямий. Непряме оподаткування займає особливе місце в сфері як оподаткування, так і бюджету, оскільки через непрямі податки держава може реалізувати перерозподіл фінансових ресурсів між різними категоріями споживачів – широкими верствами населення, підприємствами, бюджетом, між резидентами та нерезидентами. До непрямих податків у системі міжнародних економічних відносин належать: ввізне, вивізне мито та мито за транзит товару, податок на додану вартість, акцизи. За короткий час незалежності, підприємства досить швидко включились у міжнародну торгівлю, а отже регулювання їхньої діяльності контролювалось непрямим оподаткуванням [2].

Податок на додану вартість (ПДВ) охоплює практично усі сторони життєдіяльності не лише суб'єктів підприємницької діяльності, а й інших юридичних та фізичних осіб, що здійснюють операції з поставки товарів (робіт, послуг), які підлягають оподаткуванню цим податком. Він є одним із основних джерел доходної частини бюджету. При поставці товарів підприємство закладає в його ціну суму податку на додану вартість.

Акцизний збір – це непрямий податок на високорентабельні і монопольні товари (продукцію), що включається в ціну цих товарів (послуг). У європейських країнах до складу підакцизних товарів належать алкогольні напої, тютюнові вироби, паливо, автомобілі та ін.

Мито є непрямим податком, що стягується з товарів, які переміщуються через митний кордон. Запровадження мита може переслідувати декілька цілей: фіскальні, економічні (захист вітчизняних товарів від конкуренції з імпортними), політичні. На відміну від інших податків політика в сфері митного обкладання спрямована здебільшого на формування раціональної структури імпорту та експорту в умовах відсутності прямого втручання держави [3].

Податки на споживання (непрямі податки) на відміну від податків на доходи (прямих податків) мають свої переваги і недоліки, що впливає на їх роль у формуванні доходів бюджету України.

Основними перевагами податків на споживання є:

- більша ефективність з фіскальної точки зору, оскільки ними оподатковується споживання, яке є більш стабільною і негнучкою величиною, ніж доходи та прибутки;

- від них важче ухилитись і досить легко контролювати їх сплату (в Україні ця теоретична перевага на практиці не реалізується);

- вони безпосередньо не впливають на процеси нагромадження;

- за допомогою специфічних акцизів можна впливати на структуру споживання.

Серед недоліків податків на товари та послуги (податків на споживання) виділяють:

- регресивність у соціальному аспекті, оскільки їх частка в доходах заможніших верств населення є більшою, ніж у доходах менш забезпечених громадян;

- досить значний вплив на загальні процеси ціноутворення (особливо це стосується універсальних акцизів) [2].

На жаль, більшість названих чинників мають місце у вітчизняній практиці оподаткування, що потребує накопичення знань і пропозицій щодо удосконалення та оптимізації оподаткування у загальній системі економічного розвитку країни.

Розв'язання проблем з непрямим оподаткуванням повинно лежати в площині загальної стратегії реформування системи оподаткування. Попри анонсовані новою владою процеси активної розробки нової концепції державного та місцевих бюджетів країни, вони на сьогодні є досить невизначеними та не розголошуються. Особливу увагу необхідно приділити питанням формування податкових надходжень від сплати непрямих податків.

1. Податкові системи зарубіжних країн [Текст]: монографія / За ред. проф. В.І. Сідорова. - Х.: КНУ імені В.Н. Каразіна, 2011. – 260 с.

2. Лондар С.Л. Фіскальні взаємовідносини в Україні // Економіка і прогнозування. – 2004. – № 2. – С. 48–59.

3. Чистов С.М. – Державне регулювання економіки: Навч. посіб. – вид. 2-ге, доповнене і доопрацьоване – К.: КНЕУ, 2005. – 440 с.